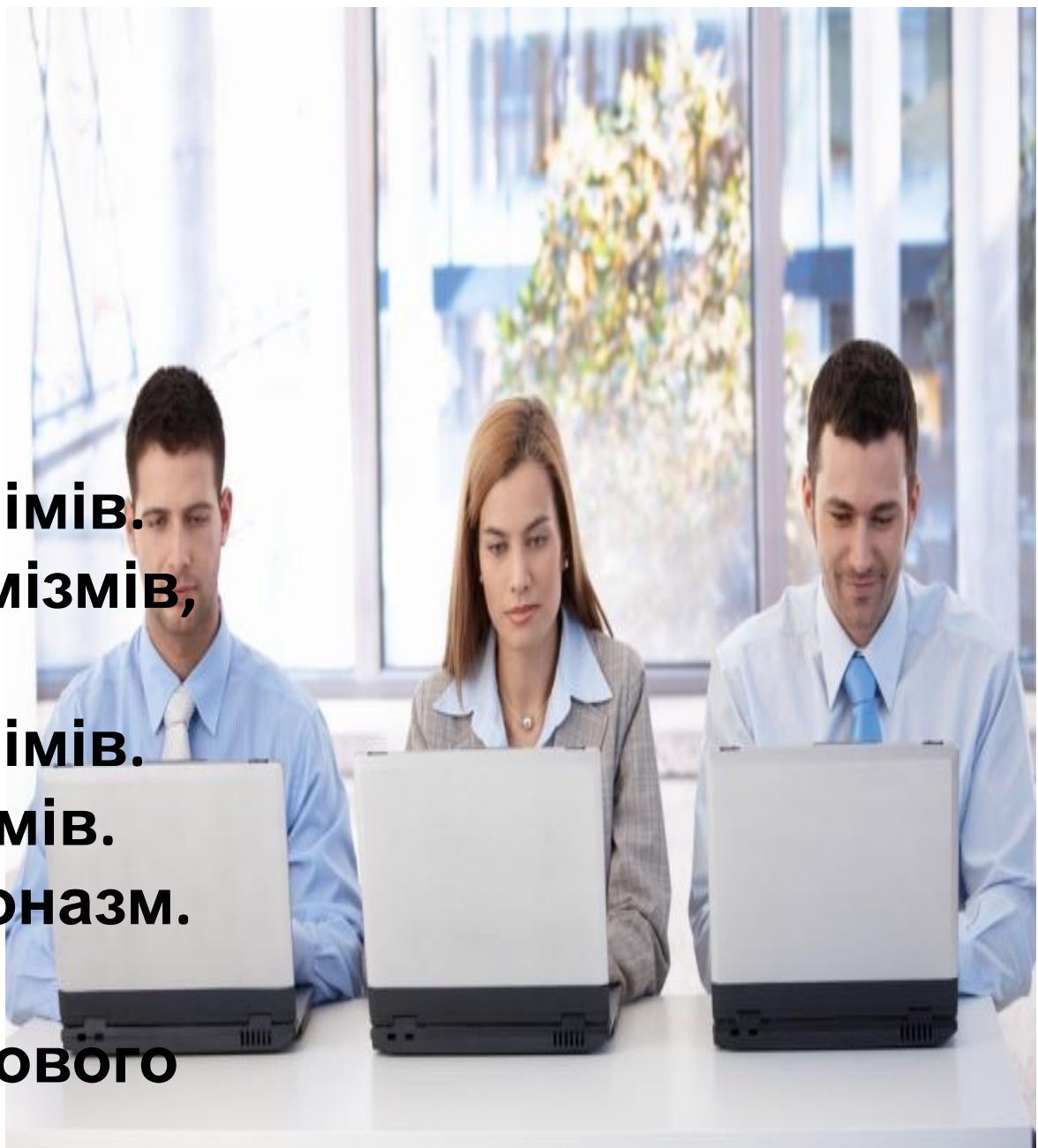

практиці фахового спілкування державних службовців

План

1. Уживання слів іншомовного походження
2. Уживання синонімів.
3. Уживання евфемізмів, перифраз.
4. Уживання паронімів.
5. Уживання омонімів.
6. Тавтологія. Плеоназм.
Зайві слова.
7. Фразеологія ділового мовлення

Працюй з розумом, а не до ночі

(Луцій Анней Сенека)

Уживання слів іншомовного походження

**Іншомовні слова –
лексика, яка
прийшла в нашу
мову з інших мов.**

**Вона
усвідомлюється як
чужорідна і зберігає
ознаки свого
походження.**

**Іншомовні слова
вимагають до себе
критичного
ставлення**

Вимоги до вживання запозичень:

1. Не вживати у тексті іншомовні слова, якщо є відповідники в українській мові.
2. Не вживати в одному тексті власне українське слово та його іншомовний відповідник.
3. Вживання іншомовного слова у справочинстві допустиме лише в тому значенні, в якому воно зафіксоване у словниках.
4. Іншомовні слова повинні бути зрозумілими для тих, хто їх читає/слухає.
5. Запозичене слово слід вживати правильно,

**Ефективність
режиму економії
залежить від
того, наскільки
лімітуються
фінансові
витрати**

Апелювати до керівника... Мати
пріоритет ...
Фіксувати в документі... Мати **аргументи**
для...

Мати **прерогативу**... **Лаконічний**
виступ...

Координувати зустріч... **Фіктивна**
угода...

Сплатити **компенсацію**... **Ідентичні**
документи...

Уживання синонімів

Синоніми – це слова, що мають спільне, близьке або тотожне значення, але відрізняються відтінками значень чи стилістичними забарвленнями

Функції синонімів у текстах документів:

- 1) уникнення тавтології;**
- 2) нейтралізація контексту;**
- 3) уточнення значення уживаних мовних форм.**

**Мовно-синонімічна культура –
свідчення культури мислення,
знання мови, ерудиції.**

**Точність і виразність змісту
документа часто залежить від
того, наскільки правильно і
доречно дібрані сл**

**Багатство синонімії дає можливість
вибрати найточніше для даного
контексту слово, уникнути
неоднозначного тлумачення
висловлення та зберегти нейтральний
тон.**

**Вміння вибрати найдоречніше
слово дає змогу побороти
одноманітність мовлення,
невиразність, побачити багатство
і барви слова.**

Порушити **запитання**
чи **питання**?

Завершити написання
документа чи
закінчити?

Усунути **дефекти** чи
недоліки в роботі?

Скасувати чи
відмінити рішення?

Авторитетна чи
престижна форма?

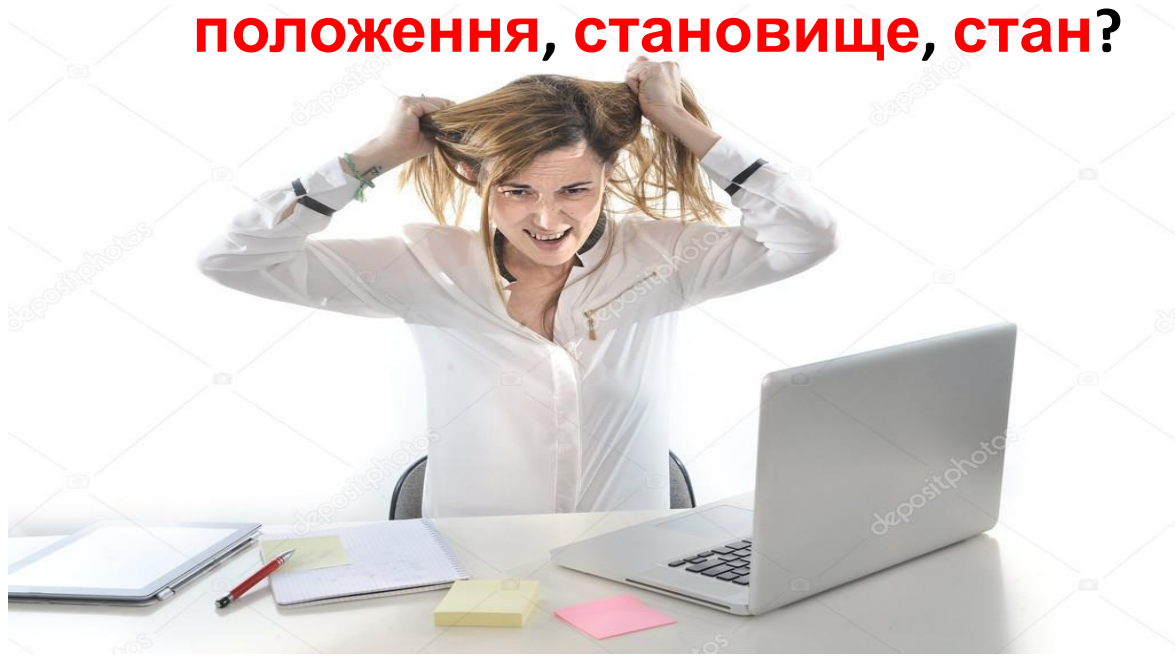
Документ у трьох
примірниках чи **екземплярах**?
Ухвалив рішення **вірне**.

Чи **правильне**?

Замісник чи **заступник**
директора?

Документи **отримати** чи
одержати?

Скрутне матеріальне
положення, становище, стан?

Евфемізація мовлення

У текстах документів
уживаються тоді, коли
загальновживане слово
надто експресивне і викликає
негативні побутові асоціації

Евфемізми –
описові вислови,
які пом'якшено
передають те чи
інше
висловлення.

Евфемізми
завважують зміст

**Припустився
протиправних
дій...**

**Зловживав
службовим
становищем...**

**Здійснив
фінансові
надуживання...**

Уживання паронімів

***Пароніми** – слова, які дуже близькі за звучанням, але різні за значенням і написанням.*

Саме ця близькість, незначна звукова різниця у мовленні спричиняє труднощі у засвоєнні і призводить до помилок. Паронімія – явище, поширене у всіх сферах мовної діяльності.

Неправильне уживання паронімів призводить до перекручування змісту ділового документа, а також непорозумінь в усному мовленні.

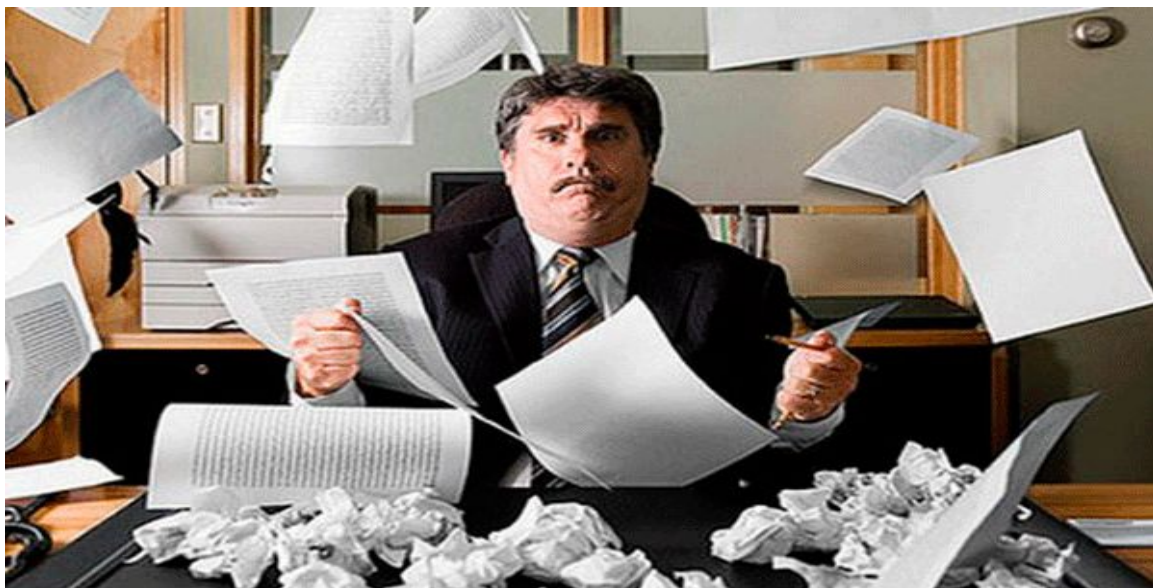

Надіслати лист на
адрес чи **адресу**?
Уникати у справу чи
вникати?

Одна **гривня** чи
гривна?
Виключно для
працівників
банку чи
винятково?

Тактовний чи
тактичний
керівник?

Перебувати у
стані **афекту**
чи
ефекту?

Неправильне вживання слів-паронімів у повсякденному мовленні призводить до непорозуміння, іноді створює комічний ефект а ін.).

Посольство Японії в Україні засвічує свою повагу і має честь повідомити про Програму чадання

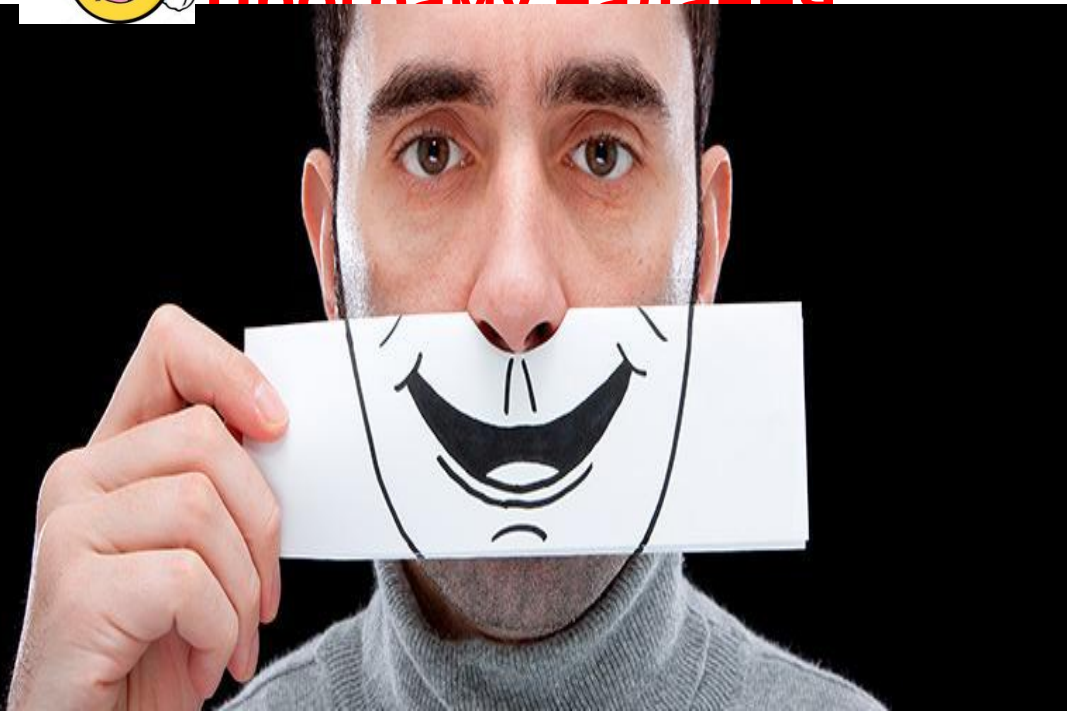
Посольство висловлює прохання уважно познайомитись з умовами і донести інформацію усім зацікавленим.

Класична «економічна людина» найчастіше являється нам в образі підприємця, що максимізує задоволений прибуток.

...

І автологія –
поєднання
однокореневих слів
для посилення
експресивних
відтінків
позначуваних ними
понять.

**Наприклад:
за свідченням свідків,
зобразити образ
злочинця ,
зробити роботу,
прорахунки враховано**

Плеоназм – багатослів'я (полягає в тому, що в тексті документа опиняються поряд однозначні слова і вирази).

Наприклад:

Переважна більшість
Вільна вакансія
Сміливий ризик
Адреса проживання
Промислова індустрія
Перспектива на
майбутнє
Своя автобіографія
Реальна дійсність
Схвалити рішення
одноголосно і
однодушно
Виявляти до когось
неповагу і непошану

Фразеологія ділового

мовлення

Фразеологія ділової мови – сукупність стійких, цілісних за складом і лексичний складом словосполучень, напр.: нагальна потреба, наводити приклад, з огляду на сказане, потребувати допомоги, втілювати у життя, впроваджувати у практику, доповідна записка, старший науковий співробітник, перший секретар посольства, надавати підтримку, надавати допомогу, проводити опитування, відігравати важливу роль.

**Виберіть
собі роботу
до душі, і
вам не
доведеться
працювати
жодного дня
у своєму
житті...**

(Конфуцій)

Дякую за увагу!

